

Кременецький лісотехнічний фаховий коледж
Циклова комісія технологічних дисциплін

« Затверджую »
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
_____ Цісарук В.Ю.
« ____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Основи охорони праці »

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

спеціальність 206 Садово-паркове господарство

освітньо- професійна програма Садово-паркове господарство

відділення **денне**

Кременець - 2022 рік.

Шаргородська Н.М. Основи охорони праці . Робоча програма навчальної дисципліни для студентів галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 206 Садово-паркове господарство, освітньо-професійної програми Садово-паркове господарство . Кременець [б.в.], с.

Розробник : Шаргородська Надія Михайлівна- викладач.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії технологічних дисциплін

Протокол від " ____ " _____ 2022 року № ____

Голова циклової комісії _____ Росіцька Л.В.

Схвалено навчально- методичною радою Кременецького лісотехнічного фахового коледжу

Протокол від " ____ " _____ 2022 року № ____

Методист _____ Дроздова Е.Л.

Вступ

Навчальна дисципліна «Основи охорони праці» є нормативною дисципліною циклу підготовки здобувачів вищої освіти за початковим рівнем (коротким циклом) освітньо- професійної програми Садово-паркове господарство.

Міжпредметні зв'язки

-*пререквізити*-Безпека життєдіяльності , Технології, Фізика.

-*кореквізити*- Охорона праці в галузі, Економіка, Стандартизація.

Ключові слова: інструктажі, техніка безпеки, електробезпека, пожежна безпека, виробнича санітарія, гігієна праці, нещасний випадок, професійне захворювання та отруєння.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Нормативна навчальна дисципліна
Тематичних контролів- 3	Спеціальність : 206 « Садово – паркове господарство» Освітньо-професійна програма Садово- паркове господарство	Рік підготовки:
Підсумковий контроль- 1		3-й
Змістових модулів-3		Семестр
Загальна кількість годин - 45		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 Аудиторних - 2 Самостійної роботи студента -1	Освітньо-професійний рівень: фаховий <u>молодший бакалавр</u> Рівень вищої освіти початковий рівень (короткий цикл)	Лекції, комбіновані заняття
		26 год.
		Практичні
		0 год.
		Лабораторні
		8 год.
		Самостійна робота
11 год		
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантування збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: правові та організаційні основи охорони праці, основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії, основи техніки безпеки, основи пожежної безпеки.

вміти: вирішувати професійних завдання, пов'язані з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи та мати здатність до ефективного використання положень нормативно-правових документів в своїй діяльності; володіти основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу, ефективно виконувати функції, обов'язки і повноваження з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі; проводити заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві; мати здатність до організації діяльності у складі первинного виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; методично забезпечувати і проводити навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу); впроваджувати безпечні технології, здійснювати вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування та організації робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці.

Відповідно до освітньо-професійної програми Садово-паркове господарство дисципліна формує наступні компетентності і програмні результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні завдання у садово-парковому господарстві.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність використання базових знань з охорони праці під час вирішення прикладних задач в галузі садово-паркового господарства.

Фахові компетентності :

ФК 1. Готовність до проектування технологічних процесів, робіт по інженерній підготовці територій, будівництва та утримання об'єктів озеленення та ландшафтної архітектури, формування стійкого і безпечного середовища проживання людини;
ФК 2. Здатність розробляти технічні завдання і реалізовувати заходи із зовнішнього благоустрою і озеленення територій для створення сприятливих санітарних і гігієнічних умов, підвищення рівня комфортності перебування людини в міському середовищі, її загального естетичного збагачення;

Програмні результати навчання

ПРН1 Набуття спеціальних знань та вмінь з розробки технічних завдань і реалізації системи заходів щодо зовнішнього благоустрою та озеленення територій для створення сприятливих санітарно-гігієнічних умов, підвищення рівня комфортності перебування людини в міському середовищі, її загального естетичного збагачення.

3. Програма навчальної дисципліни Модуль 1 Правові основи охорони праці

1. Вступ. Загальні питання охорони праці

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни "Основи охорони праці". Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

2. Правові та організаційні основи охорони праці

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України "Про охорону праці". Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП. Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації. Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.

3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

4. Організація охорони праці на підприємстві

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Структура і чисельність служб охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. Стимулювання охорони праці.

5. Навчання з питань охорони праці

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.

Модуль 2 Профілактика травматизму, основи фізіології

6. Профілактика травматизму та професійних захворювань

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Інциденти та невідповідності. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.

7. Основи фізіології та гігієни праці

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

7.1. Повітря робочої зони

Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.

Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, парою, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.

Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. Місцева (локальна) механічна вентиляція.

7.2. Освітлення виробничих приміщень

Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи. Експлуатація систем виробничого освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення.

7.3. Вібрація

Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій.

7.4. Шум, ультразвук та інфразвук

Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.

7.5. Електромагнітні поля та випромінювання

Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.

7.6. Іонізуюче випромінювання

Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання, класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах.

Модуль3 Основи виробничої безпеки

8. Основи виробничої безпеки

8.1. Загальні вимоги безпеки

Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.

8.2. Електробезпека

Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.

Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

9. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

4. Структура навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю- залік

№ з\п	Тема	Всього годин	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота студента	Консультації	Контрольні роботи	Форми самостійної роботи
	Модуль 1 Правові основи охорони праці							
1	1. Вступ. загальні питання охорони праці	2	2					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
2	2. Правові та організаційні основи охорони праці	3	2		1	1		Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
3	3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	2	1		1			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
4	4. Організація охорони праці на підприємстві	1	1					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
5	5. Навчання з питань охорони праці	5	2	2	1			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Модуль 2 Профілактика травматизму, основи фізіології							
6	6. Профілактика травматизму та професійних захворювань	3	2		1		ТК1	Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
7	7. Основи фізіології та гігієни праці	1	1					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
8	7.1. Повітря робочої зони	4	1	2	1			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
9	7.2 Освітлення виробничих приміщень	5	2	2	1			

№ з\п	Тема	Всього годин	Лекції, комбіновані заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота студента	Консультації	Контрольні роботи	Форми самостійної роботи
10	7.3 Вібрація	1,5	0,5		1			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
11	7.4 Шум, ультразвук та інфразвук	1,5	1,5					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
12	7.5 Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону	1,5	1,5					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
13	7.6 Іонізуюче випромінювання	0,5	0,5					Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
14	8 Основи виробничої безпеки 8.1 Загальні вимоги безпеки	4	2		2	1		Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Модуль 3 Основи виробничої безпеки							
15	8.2 Електробезпека	3	2		1			Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
16	9 Основи пожежної профілактики на об'єктах	5	2	2	1		ТКЗ	Робота з літературою та інтернет-ресурсами, конспект
	Комплексна контрольна робота	2					2	
	Всього	45	24	8	11	2	2	

5. Тематичний план . Лекції, лабораторні заняття

№ за-ня-ття	Кіль-кість годин	Тип занят-тя	Тема заняття	План заняття	Форми поточ-ного конт-ролю	Між-предметні зв'язки	Список рекомендо-ваної літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				Модуль1 Правові основи охорони праці			
1	2	Лекція	1.Вступ. Загальні питання охорони праці	Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни « Основи охорони праці ». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.		Безпека життєдіяль-ності, Охорона праці в галузі	ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визна-чення»; Жидецький В.Ц. с.12-16
2	2	Комбі-нова-на лекція	2. Правові та організаційні основи охорони праці	Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.	Усне опиту-вання	Охорона праці в галузі	Конституція України; Закон «Про охорону праці»; Кодекс законів про працю України; НПАОП 0.03-3.29-96 «Граничні норми підіймання і переміщення важких речей неповнолітніми » НПАОП 0.03-3.28-93 «Граничні норми підіймання і переміщення важких речей жінками»

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				<p>Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.</p> <p>Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.</p> <p>Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.</p> <p>Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці.</p> <p>Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела, Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.</p>		<p>Безпека життєдіяльності</p> <p>Економіка</p> <p>Стандартизація</p>	<p>НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці»;</p> <p>НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці»;</p> <p>НПАОП 0.00-2.23-04 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат»</p>

--	--	--	--	--	--	--	--	--

№ за- няття	Кіль- кість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточ- ного контро- лю	Між- пред- метні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
3	2	Комбі- нова- на лекція	3 .Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці	Усне опитуван ня	Охоро- на праці в галузі	Закон «Про охорону праці»; НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України» Жидецький В.Ц. с.40-42
4	2	Комбі- нова- на лекція	4. Організація охорони праці на підприємстві	Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць.	Усне опитуван ня	Охорон а праці в галузі	НПАОП 0.00-4.09-07 « Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства»; НПАОП 0.00-4.33-99 «Типове положення про службу охорони праці»;

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
				Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка.			НПАОП 0.00-6.23-92 Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці; «Технічний регламент знаків безпеки і захисту здоров'я працівників » Жидецький В.Ц. с.42-59
5	2	Комбінована лекція	5. Навчання з питань охорони праці	Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб .Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи	Усне опитування	Безпека життєдіяльності Охорона праці в галузі	НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям пов'язаним з

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
							шкідливими та важкими умовами праці Жидецький В.Ц. с.61-69
6	2	Лабораторна робота №1	Проведення інструктажів з питань охорони праці в організації		Тестове опитування, звіт про лабораторну роботу	Безпека життєдіяльності, Охорона праці в галузі	Мірус О.Л. Лабораторний практикум з дисципліни «Охорона праці»
				Модуль 2 Профілактика травматизму, основи фізіології			
7	2	Комбінована лекція	6. Профілактика травматизму та професійних захворювань	Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.	Усне опитування	Безпека життєдіяльності Охорона праці в галузі	Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, профзахворювань і аварій на виробництві Закон України «Про загальнообов'язкове державне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності»

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
8	1	Комбінована лекція	7. Основи фізіології та гігієни праці	Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці .	Усне опитування	Охорона праці в галузі	Жидецький В.Ц. с.95-100 Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
8	1	Комбінована лекція	7.1. Повітря робочої зони	Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, паром, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони. Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення.	Усне опитування	Хімія Біологія Охорона праці в галузі	ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» Жидецький В.Ц. с.102-127

Теоретичні, лабораторні заняття

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
9	2	Лабораторна робота №2	Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони та оцінка щодо відповідності їх нормативним значенням		Тестове опитування, звіт про лабораторну роботу	Фізика Охорона праці в галузі	Мірус О.Л. Лабораторний практикум з дисципліни «Охорона праці»
10	2	Комбінована лекція	7.2. Освітлення виробничих приміщень	Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи. Експлуатація систем виробничого освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення	Усне опитування	Фізика Охорона праці в галузі	ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення» Жидецький В.Ц.с. 129-146
11	2	Лабораторна робота №2	Дослідження та оцінка якості і параметрів природного і штучного освітлення		Тестове опитування, звіт про лабораторну роботу	Фізика Охорона праці в галузі	Мірус О.Л. Лабораторний практикум з дисципліни «Охорона праці»

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
12	0,5	Комбінована лекція	7.3. Вібрація	Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій.. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій	Усне опитування	Фізика Охорона праці в галузі	ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації»
12	0,5	Комбінована лекція	7.4. Шум, ультразвук та інфразвук	Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку		Фізика Охорона праці в галузі	ДСН 3.3.6.039-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультра-звуку та інфразвуку» Жидецький В.Ц. с. 156-162
12	0,5	Комбінована лекція	7.5. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону	7.5. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.	Усне опитування	Фізика, Охорона праці в галузі	ДНАОП.03-3.30-96 Жидецький В.Ц.с.177-188

--	--	--	--	--	--	--	--	--

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
12	0,5	Комбінована лекція	7.6. Іонізуюче випромінювання	7.7. Іонізуюче випромінювання Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах	Усне опитування	Фізика Охорона праці в галузі	Жидецький В.Ц.с.171-176
				Модуль3 Основи виробничої безпеки			
13	1	Комбінована лекція	8. Основи виробничої безпеки 8.1. Загальні вимоги безпеки	Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.	Усне опитування	Охорона праці в галузі	НПАОП 0.00-1.01-07 «Правила будови і безпечної експлуатації кранів» Жидецький В.Ц.с. 201-251

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
14	2	Комбінована лекція	8.2. Електробезпека	Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.	Усне опитування	Електротехніка Фізика Безпека життєдіяльності Охорона праці в галузі	НПАОП 40.1-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів» Жидецький В.Ц.с. 252-297
15	2	Комбінована лекція	9. Основи пожежної профілактики на об'єктах	Показники вибухо-пожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухо-пожежонебезпечністю. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками	Усне опитування	Безпека життєдіяльності Охорона праці в галузі	Закон України «Про пожежну безпеку»; НАПБ Б.01.001-2004 «Правила пожежної безпеки в Україні»; НАПБ Б.02.005-2003 Жидецький В.Ц.с.297-336

№ заняття	Кількість годин	Тип заняття	Тема заняття	План заняття	Форми поточного контролю	Міжпредметні зв'язки	Список рекомендованої літератури
1	2	3	4	5	6	7	8
16	2	Лабораторна робота №4	Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогашіння		Тестове опитування, звіт по лабораторній роботі	Безпека життєдіяльності Охорона праці в галузі	Мірус О.Л. Лабораторний практикум з дисципліни «Охорона праці»

Разом аудиторних годин- 34 год

Лекції - 24 год

Лабораторні роботи- 10 год

6. Самостійна робота студента

№ з/п	К-сть годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Список літератури
1	1	2. Правові та організаційні основи охорони праці	Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці Міждержавні стандарти ССБП Національні стандарти України з охорони праці Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.37-40
2	1	3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.40-46
3	1	5. Навчання з питань охорони праці	Принципи організації навчання з охорони праці	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.53-69
4	1	6. Профілактика травматизму та професійних захворювань	Інциденти та невідповідності. Розподіл травм за ступенем важкості	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.89-94
5	0,5	7. Основи фізіології та гігієни праці	Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.95-100

№ з/п	К-сть годин	Тема дисципліни	Зміст самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Список літератури
6	0,5	7.1 Повітря робочої зони	Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Місцева (локальна) механічна вентиляція	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.111-120
7	1	7.2 Освітлення виробничих приміщень	Основні вимоги до виробничого освітлення	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.129-146
8	1	7.3 Вібрація	Методи контролю параметрів вібрацій	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, складання конспекта	Жидецький В.Ц. с.146-157
9	2	8.1 Загальні вимоги безпеки	Безпека при експлуатації техніки	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, скла-дання конспекта	Жидецький В.Ц. с.216-218
10	1	8.2. Електробезпека	Ураження електричним струмом при дотику або наблизенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, скла-дання конспекта	Жидецький В.Ц. с.265-276
11	1	9. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	Класифікація вибухопожежних та пожежонебезпечних приміщень і зон	Робота з літературою, інтернет-ресурсами, скла-дання конспекта	Жидецький В.Ц. с.297-309

Разом : 11 год.

7. Теми лабораторних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лабораторна робота №1 Проведення інструктажів з питань охорони праці в організації	2
2	Лабораторна робота №2 Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони та оцінка щодо відповідності нормативним значенням	2
3.	Лабораторна робота №3 Дослідження та оцінка якості і параметрів природного і штучного освітлення	2
4	Лабораторна робота №4 Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння	2

Разом: 8 год.

8. Методи навчання

- А) словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, семінар
- Б) наочні методи: ілюстрація, демонстрація
- В) практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця, практичні роботи, твори, реферати
- Г) творчі, проблемно-пошукові методи , мозковий штурм
- Д) пізнавальні ігри
- Е) навчальні дискусії

9. Методи контролю

- А) Метод усного контролю: індивідуальні та фронтальні бесіди, бліц-опитування
- Б) Метод письмового контролю: контрольні роботи
- В) Метод програмованого контролю: комп'ютерні програми
- Г) Метод тестового контролю.

10. Методичне забезпечення

- 1) Конспекти лекцій, презентації.
- 2) Інструкції та методичні посібники для виконання практичних занять.

- 3) Матеріали для самостійної роботи студентів.
- 4) Нормативно – правові акти з охорони праці.
- 5) Роздатковий матеріал, картки-контролю.
- 6) Презентації, відео-фрагменти.
- 7) Стенди, плакати.
- 8) Засоби індивідуального захисту працівників.
- 9) Аптечка першої допомоги.
- 10) Обладнання для дистанційного навчання.

11 Критерії оцінювання навчальних досягнень студента.

Шкала оцінювання:

Початковий рівень (2 бали) навчальних досягнень характеризується фрагментарним володінням студентом навчальним матеріалом. Студент може запам'ятовувати окремі поняття, намагається давати їм визначення.

Середній рівень (3 бали) навчальних досягнень передбачає, що студент може відтворити (повторити) інформацію, тобто володіє знаннями-копіями. Він розуміє основний матеріал, за допомогою викладача визначає поняття і закономірності. У процесі виконання лабораторних робіт правильно використовує джерела знань.

Достатній рівень (4 бали) навчальних досягнень передбачає, що студент достатньо володіє програмовим навчальним матеріалом, самостійно виправляє допущені помилки, підтверджує свої знання відповідними аргументами, здатен застосовувати здобуті знання на практиці. Правильно відбирає джерела необхідних знань для розв'язання проблем у типових ситуаціях.

Високий рівень (5 балів) навчальних досягнень передбачає вичерпну, правильну відповідь, повне розкриття змісту понять, підтверджує їх прикладами. Студент грамотно і творчо використовує джерела знань, вміє робити висновки та узагальнення на основі практичної діяльності; правильно проводить спостереження, оформлює та аналізує їх результати.

12. Література.

Базова

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України "Про охорону праці".
2. Кодекс законів про працю України
3. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я".
4. Закон України "Про пожежну безпеку".
5. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку".
6. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення".
7. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності".
8. Закон України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112 "Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві".
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 994 "Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат".

11. НПАОП 0.00-1.28-10 "Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин". Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010 р. № 65.
12. НПАОП 0.00-4.03-04 "Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці України від 08.06.2004 р. № 151.
13. НПАОП 0.00-4.09-07 "Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства". Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
14. НПАОП 0.00-4.11-07 "Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці". Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. №56.
15. НПАОП 0.00-4.12-05 "Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 №15.
16. НПАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці".Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.98 р. № 9.
17. НПАОП 0.00-4.21-04 "Типове положення про службу охорони праці". Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
18. НПАОП 0.00-6.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві". Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.93 р. № 132.
19. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р. .

Основна

1. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці. Підручник - Львів: УАД, 2016 - 336 с.
2. Кучерявий В.П. Охорона праці –Львів: Оріяна – Нова, 2017 – 368 с.
3. Мірус О.Л. Лабораторний практикум з дисципліни « Охорона праці », Львів, ЛДУ БЖД, 2008.- 176с.
4. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред.. к. т. н., доц. І. П. Пістуна. - Львів: "Тріада плюс", 2011 - 436 с.

5. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці. - К.: Каравела, 2014. - 408 с.

6. Лабораторний практикум з курсу "Основи охорони праці" / В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. - Х.: Факт, 2005. - 348 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dp.kiev.ua> - Офіційний сайт Держпраці.

2. <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

3. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

4. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".